

**Likumprojekta
„Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā”
sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)**

I Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Likumprojekts "Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā" (turpmāk – likumprojekts) izstrādāts, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011.gada 1.novembra (prot.Nr.62 57.§ 4.apakšpunkts) sēdē nolemtu.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas	<p>Šobrīd Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums un Ministru kabineta 22.12.2009. noteikumi Nr.1613 „Kārtība, kādā nepieciešamo palīdzību sniedz bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām” (turpmāk - noteikumi) paredz sociālās rehabilitācijas procesu nodrošināt tikai vardarbībā cietušiem bērniem. Pasliktinoties daudzu ģimeņu sociālekonomiskajai situācijai, vienlaikus vājinoties atbalsta sistēmai skolās un dzīvesvietā, palielinās vardarbības riski. Lai varētu efektīvāk cīnīties pret vardarbību ģimenē, 2009.gada 7.maijā Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā tika veikti grozījumi. Ar grozījumiem tika paplašināti valsts pienākumi sociālo pakalpojumu sniegšanā, paredzot, ka no 2011.gada 1.janvāra sociālās rehabilitācijas pakalpojumi tiks nodrošināti arī no vardarbības cietušām pilngadīgām personām, kā arī vardarbību veikušām personām (13.panta pirmās daļas 3.1 punkts un 13.panta pirmās daļas 11.punkts). 2010.gada 7.oktobrī līdz ar grozījumiem Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā šo sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanas uzsākšana tika atlikta līdz 2013.gada 1.janvārim (likuma pārejas noteikumu 17.¹ punkts).</p> <p>Tomēr ierobežoto finanšu resursu dēļ saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 1.novembra (prot.Nr.62 57.§ 4.apakšpunkts) sēdē nolemtu arī ar 2013.gadu nebūs iespējams nodrošināt Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikto normu ieviešanu. Labklājības ministrijai uzdots izstrādāt un iesniegt Ministru kabinetā grozījumus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, nosakot, ka Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 13.panta pirmās daļas 3.prim punkts un 13.panta pirmās daļas 11.punkts stājas spēkā ar 2015.gada 1.janvāri.</p>
3.	Saistītie politikas ietekmes novērtējumi un pētījumi	Projekts šo jomu neskar
4.	Tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Likumprojekta izstrādes mērķis ir izpildīt Ministru kabineta 2011.gada 1.novembra (prot.Nr.62 57.§ 4.apakšpunktā) sēdē nolemtu.</p> <p>Likumprojekts ir izstrādāts, izvērtējot alternatīvas likumprojekta mērķa sasniegšanai. Valsts budžeta izdevumu samazināšana, pārceļot uz vēlāku laiku jaunu valsts budžeta finansētu pakalpojumu uzsākšanu, ir personu tiesības un likumiskās intereses mazāk nelabvēlīgi ietekmējošs risinājums, nekā jau esošu un personām piešķirtu pakalpojumu atcelšana vai to apjoma vai kvalitātes samazināšana. Turklāt piedāvātais tiesiskais regulējums neparedz atteikties no personām likumā</p>

		noteikto tiesību nodrošināšanas no valsts puses, bet tikai pārceļ tā īstenošanas uzsākšanu uz vēlāku laiku ierobežoto finanšu resursu dēļ. Arī Satversmes tiesa ir norādījusi, ka sociālās tiesības ir ļoti nozīmīgas, taču vienlaikus īpašas, atšķirīgas cilvēktiesības, jo šo tiesību realizācija ir atkarīga no katras valsts ekonomiskās situācijas un pieejamiem resursiem, proti, tā ir cieši saistīta ar katras valsts iespējām (skatīt Satversmes tiesas 2001.gada 13.marta sprieduma lietā Nr.2000-08-0109 secinājumu daļu). Likumprojektā paredzēts sociālās rehabilitācijas pakalpojumu no vardarbības cietušām pilngadīgām personām un vardarbību veikušām personām nodrošināšanas uzsākšanu pārcelt no 2013.gada 1.janvāra uz 2015.gada 1.janvāri.
5.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	Projekts šo jomu neskar
6.	Iemesli, kādēļ netika nodrošināta sabiedrības līdzdalība	Projekts šo jomu neskar
7.	Cita informācija	Nav.

II Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību		
1.	Sabiedrības mērķgrupa	Vardarbībā cietušas pilngadīgas personas un vardarbības veicēji, kuriem netiks nodrošināta iespēja saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojums.
2.	Citas sabiedrības grupas (bez mērķgrupas), kuras tiesiskais regulējuma arī ietekmē vai varētu ietekmēt	No vardarbības cietušu pilngadīgu personu bērni un ģimenes locekļi. Sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērniem tiek sniegts gan institūcijās (30 un 60 dienu kursa veidā), gan to dzīvesvietā pašvaldībā (10 psihologa konsultācijas). Normatīvais regulējums paredz, ka kopā ar bērniem institūcijās var uzturēties pavadoņi (bieži tās ir mātes, kas arī cietušas vardarbībā ģimenē), tomēr šobrīd tiek segti tikai pavadoņu izmitināšanai paredzētie izdevumi. 2010.gadā sociālās rehabilitācijas pakalpojumu dzīvesvietā tika sniegts 1012 bērniem, institūcijās- 994 bērniem un izmitināšanas izdevumi segti 161 pavadoņim.
3.	Tiesiskā regulējuma finansiālā ietekme	Projekts šo jomu neskar
4.	Tiesiskā regulējuma nefinansiālā ietekme	Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu piešķiršana tikai bērnam, kā to paredz pašreizējais likuma regulējums, nesniedzot sociālās rehabilitācijas pakalpojumu vardarbībā cietušiem pieaugušajiem (t.sk. vardarbībā cietušo bērnu mātēm), kā arī vardarbības veicējiem (t.sk. ģimenes ietvaros) neveicina vardarbības problēmas kompleksu risinājumu, kompleksu sociālās rehabilitācijas pakalpojuma attīstību vardarbības novēršanai
5.	Administratīvās procedūras raksturojums	Projekts šo jomu neskar
6.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Projekts šo jomu neskar
7.	Cita informācija	Nav

III Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem					
		(tūkst. latu)			
Rādītāji	2011		Turpmākie trīs gadi		
			2012-2014	2015	2016
	Saskaņā ar valsts budžetu kārtējam gadam	Izmaiņas kārtējā gadā salīdzinot ar budžetu kārtējam gadam	Izmaiņas salīdzinot ar kārtējo (n) gadu	Izmaiņas salīdzinot ar kārtējo (n) gadu	Izmaiņas salīdzinot ar kārtējo (n) gadu
1	2	3	4	5	6
1. Budžeta ieņēmumi:	0	0	0	0	0
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi					
1.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0
1.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0
2. Budžeta izdevumi:	0	0	0	229.3	234.5
2.1. valsts pamatbudžets	0	0	0	229.3	234.5
2.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0
2.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0
3. Finansiālā ietekme:	0	0	0	-229.3	-234.5
3.1. valsts pamatbudžets	0	0	0	-229.3	-234.5
3.2. speciālais budžets	0	0	0	0	0
3.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0
5. Precizēta finansiālā ietekme:		0	0	0	0
5.1. valsts pamatbudžets	x	0	0	0	0
5.2. speciālais budžets		0	0	0	0
5.3. pašvaldību budžets		0	0	0	0
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā):					
6.1. Detalizēts ieņēmumu aprēķins	<p>Ar 2015.gadu plānots, ka LM uzsāks sniegt pakalpojumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pilngadīgu vardarbībā cietušu personu sociālā rehabilitācija - kopējais finansējums gadā Ls 153 813.60: <p>1) sociālā rehabilitācija institūcijā, kas iepirkuma rezultātā iegūs tiesības nodrošināt pakalpojumus. Plānotais finansējums gadā Ls 108 813.60</p> <p>Pakalpojuma izmaksu aprēķins:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ atalgojums: <p>*sociālā darbinieka, kas nodrošinās sociālo rehabilitāciju, alga: 500 latu mēnesī. Plānots apmaksāt 3 sociālos darbiniekus. Atalgojums: Ls 500 x12 mēneši x 3 darbinieki= Ls 18 000.</p> <p>*psihologa alga 680 latu mēnesī. Plānots apmaksāt 4 speciālistus. Atalgojums: Ls 680 x12 mēneši x 4 darbinieki= Ls 32 640.</p> <p>*psihoterapeita alga 950 latu mēnesī. Plānots apmaksāt 1 speciālistu. Atalgojums: Ls 950 x12 mēneši = Ls 11 400.</p> <p>Kopā atalgojums gadā: Ls 62 040</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (24,09%) gadā – Ls 62 040 x 24.09% = Ls 14 945.44. ✓ izdevumi ēdināšanai: 				

*mēnesī - Ls 5 dienā x 30 dienas x 17 personas = Ls 2 550.

*gadā – Ls 2 550 x 12 mēneši = **Ls 30 600.**

- ✓ pakalpojumu apmaksā mēnesī (ar rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanu saistītie izdevumi) – Ls 100 (piemēram, telpu īre, sakaru pakalpojumi, higiēnas preces, medikamenti, saimniecības preces u.c.).

Gadā – Ls 100 x 12 mēneši = **Ls 1 200.**

Kopējās izmaksas gadā – Ls 62 040 + Ls 14 945.44 + Ls 30 600 Ls + Ls 1 200 = Ls 108 785.44 : 12 mēnešiem = Ls 9065.45 mēnesī.

Par tiesībām sniegt pakalpojumus tiks veikts iepirkums (projektu konkurss), atbilstoši Publisko iepirkumu likumam, un tajā uz valsts finansējumu pretendēs SIA, nodibinājumi, biedrības (institūcijas) un citi. Šobrīd nav zināms, cik institūcijas pieteiksies un cik to sniegs. Līdz ar to, minētie speciālisti (kopumā 8) netiks piesaistīti Labklājības ministrijai. Par piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem tiks maksāts speciālistiem par sniegtajiem pakalpojumiem institūcijās, kas ieguvušas tiesības sniegt pakalpojumus minētā iepirkuma rezultātā.

Plānots, ka vidēji mēnesī sociālās rehabilitācijas institūcijās, kas ieguvušas tiesības sniegt valsts finansētus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus vardarbībā cietušām pilngadīgām personām, pakalpojums tiks nodrošināts 17 personām, gadā – 204 personām un vienas personas pakalpojuma ilgums būs 30 dienas.

Vienas dienas izmaksas = Ls 9065.45 : 30 dienas : 17 personas mēnesī = Ls 17.78

Gadā plānotais finansējums – Ls 17.78 x 204 personas x 30 dienas = Ls 108 813.60

2) sociālā rehabilitācija dzīvesvietā - plānotais finansējums gadā Ls 45 000.

Pakalpojumu plānots organizēt un apmaksāt līdzīgi tam, kā šobrīd tiek organizēts sociālās rehabilitācijas pakalpojums dzīvesvietā bērniem, kas cietuši no vardarbības, nodrošinot desmit 45 minūšu speciālistu konsultācijas. Plānots, ka pakalpojums tiks nodrošināts 300 personām gadā.

Pakalpojuma izmaksu aprēķins gadam: vienas konsultācijas izmaksas Ls 15 x 10 konsultācijas x 300 personas = Ls 45 000.

- **vardarbības veicēju sociālā rehabilitācija - kopējais finansējums gadā Ls 81 012 (2015.gadā Ls 75 512 un sākot ar 2016.gadu Ls) :**

1) apmācības speciālistiem, kas nodrošinās sociālās rehabilitācijas/uzvedības maiņas programmas vardarbības veicējiem īstenošanu. Plānots, ka apmācības sagatavos un nodrošinās 3 eksperti. Apmācīti tiks 10 speciālisti gadā. Apmācības ilgums 40 stundas. Apmācības tiks uzsāktas 2015.gadā.

Plānotais finansējums gadā Ls 10 312.

Pakalpojums	Aprēķins
Apmācības programmas izstrāde, rediģēšana, pielāgošana	3 eksperti x Ls 1500 (autoratlīdzība ar nodokļiem) = <u>Ls 4 500</u>
Eksperta atalgojums stundā apmācības vadīšanai (Ls)	Ls 20
Kopējais stundu skaits	40 (5 dienas x 8 stundas)
Apmācības vadīšanas izmaksas	Ls 20 x 40 stundas x 3 eksperti = <u>Ls 2 400</u>

Gatavošanās apmācībai, izdales materiālu un gala atskaites sagatavošana	Ls 27,70 uz vienu personu x 10 speciālisti = <u>Ls 277.00</u>
Izdales materiālu pavairošana, kancelejas izdevumi, pasta un tālruņa, pasta pakalpojumi	Ls 25,40 uz vienu personu x 10 speciālisti = <u>Ls 254.00</u>
Telpu īre apmācībai, ēdināšanas izdevumi, kafijas pauzes	Ls 20 uz personu x 13 personas (10 speciālisti un 3 eksperti) x 5 dienas = <u>Ls 1 300.00</u>
Transporta izdevumi ekspertiem	Ls 7.00 vidēji vienai personai turp un atpakaļ x 3 personas = <u>Ls 21.00</u>
Izmitināšana 13 personām 4 naktīm apmācību norises laikā	13 personas x 4 naktis x Ls 30 = <u>Ls 1 560.00</u>
Kopā:	Ls 10 312.00

2) **Supervīzijas speciālistiem** - sākot ar 2016.gadu paredzēts nodrošināt supervīzijas tiem speciālistiem, kas apmācības apguvuši iepriekšējā gadā.

Plānotais finansējums gadā – Ls 5 500.00.

Pakalpojums	Aprēķins
Supervīzija speciālistiem, kas apmācības programmu izgāja 2015. gadā	10 speciālistiem 18 stundu grupas supervīzija un 9 stundas individuālā supervīzija, kas kopumā ir 108 stundas. 108 stundas x Ls 20 par stundu x 2,5 eksperti = <u>Ls 5 400.</u> Gatavošanās supervīzijai, izdales materiālu un gala atskaites sagatavošana, izdales materiālu pavairošana, kancelejas izdevumi, pasta un tālruņa pakalpojumi Ls 10 uz cilvēku x 10 speciālisti = <u>Ls 100.</u>
Kopā:	Ls 5 500.00

3) **Psihologa konsultācijas dzīvesvietā vai grupu terapija - plānotais finansējums gadā – Ls 65 200.**

* individuālās konsultācijas
Šādu pakalpojumu plānots nodrošināt 100 personām katrai pa 10 konsultācijām.
Aprēķins : 100 personas x 10 konsultācijas x Ls 15 vienas konsultācijas cena = **Ls 15 000.00**

* konsultācijas grupā (grupu terapija)
Šādu pakalpojumu plānots nodrošināt 50 personām. Nodarbībās tiks iesaistīti 4 vadītāji, kopumā plānotas 5 grupas pa 10 personām. Kopējais pakalpojuma ilgums ir 6 mēneši, kuru laikā plānotas 2 grupas terapijas nedēļā (kopumā 48 tikšanās reizes pa 2 stundām katra).

Pakalpojums	Aprēķins
Grupu terapijas programmas izstrāde	4 eksperti x Ls 1000 (autoratlīdzība ar nodokļiem) = <u>Ls 4 000.00</u>
Eksperta atalgojums stundā	Ls 20.00

	grupu terapijas vadīšanai (Ls)	
	Kopējais stundu skaits grupu terapijai (5 grupām)	96 stundas vienai grupai (48 tikšanās reizes x 2 stundas katra) x 5 grupas = 480 stundas
	Grupu terapijas vadīšanas izmaksas	Ls 20 x 480 stundas x 4 eksperti = <u>Ls 38 400.00</u>
	Gatavošanās apmācībai, izdales materiālu un gala atskaites sagatavošana	Ls 30.00 uz vienu personu x 50 personas = <u>Ls 1 500.00</u>
	Izdales materiālu pavairošana, kancelejas izdevumi, pasta un tālruņa pakalpojumi	Ls 30.00 uz vienu personu x 50 personas = <u>Ls 1 500.00</u>
	Telpu īre, administratīvie izdevumi grupu terapijai	Ls 10.00 stundā x 480 stundas = <u>Ls 4 800.00</u>
	Kopā:	Ls 50 200.00
	Aprēķinātais pakalpojuma finansējums tiks plānots LM valsts budžeta programma 05.00.00 „Valsts sociālie pakalpojumi” apakšprogrammā 05.01.00 „Sociālā un profesionālā rehabilitācija” – <u>2015.gadā Ls 229 325.60 un sākot ar 2016.gadu Ls 234 482.60.</u>	
6.2. Detalizēts izdevumu aprēķins	Skatīt 6.1.punktu	
7. Cita informācija	Pakalpojuma nodrošināšanai (2015.gadam un turpmākajiem gadiem) Finanšu ministrijai 2015.gada valsts budžeta izstrādes laikā jārod iespēja palielināt valsts budžeta apropriācijas apmēru Labklājības ministrijas budžeta programmas 05.00.00 "Valsts sociālie pakalpojumi" apakšprogrammai 05.01. "Sociālās rehabilitācijas valsts programmas" 2015.gadam 229 325.60 latu apmērā un 2016.gadam 234 482.60 latu apmērā sociālās rehabilitācijas pakalpojumu īstenošanas nodrošināšanai.	

IV Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

Likumprojekts šo jomu neskar.

V Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Likumprojekts šo jomu neskar.

1.tabula

Tiesību akta projekta atbilstība ES tiesību aktiem

Likumprojekts šo jomu neskar.

2.tabula

Ar tiesību akta projektu uzņemtās saistības, kas izriet no starptautiskajiem tiesību aktiem vai starptautiskas institūcijas vai organizācijas dokumentiem

Pasākumi šo saistību izpildei

Likumprojekts šo jomu neskar.

VI Sabiedrības līdzdalība un šīs līdzdalības rezultāti

Likumprojekts šo jomu neskar.

VII Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām
--

Likumprojekts šo jomu neskar.

Labklājības ministre

I.Viņķele

12.12.2011., 16:22,
1999,
I.Pikše 67021634,
Ineta.Pikse@lm.gov.lv